

Kihelkonna esimesest pasunakoorist

Pasunakoor asutati n.-ö. ärkamisaja järellainetusel kohalike ärksamate talunoormeeste kaastegevusel Paasvere kooliõpetaja Johannes Tillikase algatusel ja eestvedamisel. Pillid aidanud muretsda tuntud maakoorige instruktor “vana Wirkhaus” Väägverest, kes jaganud ka tegutsemiseks tarvilikke näpunäiteid. Koor oli sajandi lõpul ja selle vahetusel ainukeseks sarnaseks kogu ümbruskonnas (excl. Torma Adam Jakobsoni asutatud koor, mis siit ca 40 versta eemal). Olgu mainitud, et asutati Simuna kihelkonda alles 20.saj. teisel kümnendil Avanduse tuletõrje Seltsi juurde. Asustajaks oli tolleaegne seltsi esimees Gustav Liiv. Paasvere pasunakoor sai peagi üsna populaarseks kogu kihelkonnas ja kaugemalgi. Ta andis nn. malli siinsele avalikele pidustustele, kirikuteenistustele, perekonna tähtpäevadele. Olnud väga otsitud isegi kohalike mõisnike (Maydellid, Neffid, Stackelbergid) jahipidudel, kus siis mõisnike erilieks meelispalaks olnud Soome “Porilaste marss”. Koori suuremaid ja peamisi ülesandeid kohapeal oli koraalide mahapuhumine koolimajas peetud jumalateenistustel, mis leidsid aset pühapäeviti ning kirikupühadel.

Pasunakoor andis oma esimese suurema kontserdi 2.okt. 1894.a. Simunas. Tolleaegne 23.okt. “Postimees” kirjutas, et ...”esinejad täitsid oma kohuseid rahuldavalt”.

Koor osalenud ja saanud ka kiita Tallinna üldlaulupeol

8.-10.VI 1896, kus siinse päritoluga kirjanik Eduard Vilde olnud eriti uhke Paasvere meest üle, hõisates: “Paasvere pasunad üle kõige!” Kirjanik teinud siis ka meestele paar korvi õlut välja. Vilde hinnang jäänud vanadele pasunameestele hiljemini ikka ja jälle magusaks jutujätuks. Harjutustele tuldi alati rõõmiga ning need kujunesid kohaks, kus peale musitseerimise vahetati ka mõtteid päevasündmuste üle.

Aasta enne laulupidu – 1895. aasta nelipüha keskmisel pühal – tegi pasunakoor kaasa vaimulikul kontserdil Simuna kirikus, kus laulsid Simuna (koolmeistrite) meeskoor, Avanduse ja Rahkla segakoorid. Meeskoore juhatas köster E.Peterson, segakoore kooliõpetaja J. Inno ning J. Tillikas Paasverest. Kontsert oli kaheosaline ja kokku esitati 14 pala. 26.mai 1895.a. “Postimehe” arvustuse järgi hinnati Paasvere orkestri ülesastmist “ootamatult heaks”. Pool kontserti sissetulekust (20 rubla) anti pasunakoorile pillide muretsmiseks. 10.mai 1898.aastal korraldati Paasveres orkestri heaks Avanduse vallamajas näitus-müük, kus pasunakoor 1 hingelist taidlusrõõmu. Harrastustegevuses ja ka laiemas kultuurikontekstis tervikuna, kõrgemalt poolt ettekirjutatud osaline sundrepertuaar pärssis ka loova, vabalt mõtleva inimese loomingu potentsiaali.

Kõigi raskuste kiuste alustas orkester taas oma tegevust 1947.aastal. Tuldi kokku, kodumaa aatelisuse eest süüdistatuna Vorkuta vaangilaagrist naasnud, Karl Tamme eestvedamisel. Koosseisu kuulusid vennad Uno ja Eino Allikmets, Helmar Raie, Johannes Kristmann, Ants Tamm jt. Kõik olid amatöörid, mistõttu tuli õppimist alustada AB-st. Algul viljeleti kristliku sisuga lugusid, mis olid pillimeestel selged pereringis lauldu põhjal. Tantsu lugudest domineerisid krakovjakk, padespann two.step jmt. Esimese valsina õpiti selgeks “Maali vals”.

Möödusid aastad. Mängiti kodukülas ja kaugemalgi. Lõpuks ühineti Venevere pasunakooriga, mida juhatas staazikas kooliõpetaja Lembit Kuusk, kellest sai ka orgestrite ühendamise järel Paasvere orkestri juht. Noorukese koolipoisina liitus pillimeestega Lembit

Kivirand. Käidi ülevaatusel nii Rakveres kui Tallinnas. Kuuekümmendate algul toodi vabariiklikult ülevaatuselt Tallinnast koju 2. Koht. On esinetud Laekveres, Porkunis jm. Väga sageli kutsuti aktustele, kooli lõpupidudele, matustele.

Kui Muuka saabus "Kalevi"sovhoosi direktoriks Eevald Muna, hoogustus ka külas isetegevus. Muusika lembese direktori initsiatiivil muretseti majandi ametiühingu abiga uued pillid ning orkestri tegevus hakkas järjest enam koonduma Paasverest Muuga poole. Orkestri juhiks sai klubijuhataja ning baritoni mängija Heinrich Kiik.

1973. aastal tähistati muuga klubis orkestri 80-ndat aastapäeva. Hiljem H. Kiige lahkumisega teisele tööle, võttis orkestri juhtimise taas üle Muuga kooli laulmise õpetaja Lembit Kuusk.

1990. a. mängiti veel järgmises koosseisus: Heldur Rajamets ja Lembit Kivirand-kornet, Karl Tamm- tenor, Heinrich Kiik-bariton, Endel Vabaorg- 1.alt, Enn Riispapp 2. alt, Valter Vahula-bass.